

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

131:1 • 2011

Nytt om historisk forskning

Denna sammanställning bygger i första hand på uppgifter lämnade av *Historisk tidskrifts* redaktionsråd och omfattar de forskningsmiljöer inom ämnena ekonomisk historia och historia i Sverige som har egen forskarutbildning i endera av eller båda ämnena samt de historievetenskapligt inriktade avdelningarna vid Kungliga Tekniska Högskolan, Linköpings universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Ambitionen har varit att tillhandahålla en så aktuell och samlad information som möjligt beträffande den historiska forskningen i landet, även om redaktionen är medveten om att denna inte kan göra anspråk på att vara fullständigt komplett eller fri från felaktigheter. Uppgifterna avser perioden juli 2010 – januari 2011.

Nya doktorandprojekt

Martin Almbjär (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Den tidigmoderna staten och dess invånare".Handledare: Svante Norrhem; bitr. handledare: Peter Lindström.

Daniel Bennheden (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Historiska arbetsmarknadsförhållanden inom tryckerinäringen".Handledare: Maria Stanfors; bitr. handledare: Tobias Karlsson.

Elin Biström (Institutionen för ekonomisk historia, Umeå universitet), "Efterfrågan på miljöjänster".Handledare: Magnus Lindmark.

Petra Bäckström (Institutionen för humaniora, Mittuniversitetet), "Kvinnligt föreningsliv i Sundsvall 1900–1960".Handledare: Svenbjörn Kilander; bitr. handledare: Magnus Perlestam.

Malin Dahlström (Ekonomisk-historiska institutionen, Göteborgs universitet), "Kartellbildning i kalkstensindustrin under 1900-talet".Handledare: Birgit Karlsson.

Björn Eriksson (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Humankapital, löner och inkomster".Handledare: Maria Stanfors.

- Jakob Winther Forsbäck (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), "Från kvinnohistoria till genushistoria".Handledare: Maria Sjöberg; bitr. handledare: Hanna Markusson Winkvist.
- Lukasz Gorniok (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Research on the reception of Polish Jews immigrating to Sweden 1968–1972".Handledare: Martin Hårdstedt; bitr. handledare: Tom Ericsson.
- Svenja Gärtner (Ekonomisk-historiska institutionen, Göteborgs universitet), "En jämförande studie av svensk och tysk lönebildning under 1900-talet".Handledare: Christer Lundh.
- Helena Haage (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Levnadsvillkor bland funktionshindrade individer i 1800-talets Sverige".Handledare: Lotta Wikström; bitr. handledare: Tom Ericsson.
- Fredrik Holmquist (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Populärhistoriens tjusning och kraft: publik svensk historiekultur, cirka 1988–2010".Handledare: Lena Berggren; bitr. handledare: Lars Elenius.
- Jing Xiao (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Innovationer".Handledare: Astrid Kander; bitr. handledare: Kerstin Enflo.
- Martin Johansson (Historiska institutionen, Stockholms universitet), "Äreminnen: språk och struktur i manifestationen av samhällseliter cirka 1650–1900".Handledare: Mats Hallenberg; bitr. handledare: Mikael Alm.
- Maria Karlsson (Historiska institutionen, Lunds universitet), "Tall tales of Genocide: a study of the structure, process, and function of modern Genocide denial".Handledare: Kim Salomon.
- Tony Kenttä (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet), "Pantbelåningens roll för vardagsekonomin och vardagslivet" (prel. titel).Handledare: Sofia Murhem; bitr. handledare: Göran Ulväng.
- Kristina Ledman (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "School history on male dominated vocational educational programs in Swedish upper secondary high school".Handledare: Anna Larsson; bitr. handledare: Carina Rönnqvist.
- Mikael Levin (Institutionen för ekonomisk historia, Umeå universitet), "Hushållens energikonsumtion".Handledare: Magnus Lindmark.
- Markus Lundström (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), "Socioeconomic effects of the global meat industry".Handledare: Paulina de los Reyes; bitr. handledare: Ulf Jonsson.
- Mia Kuritzen Löwengart (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Bildningens och kulturens välgörare: filantropi, identitet och nätverk i Sverige kring sekelskiftet 1900".Handledare: Gudrun Andersson; bitr. handledare: Niklas Stenlås.

- Hugo Nordland (Historiska institutionen, Lunds universitet), "Krigets själ och hjärta – känslomässiga drivkrafter i krig, 1700–1809".Handledare: Marie Lindstedt Cronberg.
- Andreas Olsson (Historiska institutionen, Lunds universitet), "Identifikationsprocesser i Örebro med omnejd under 1600-talets andra hälft" (prel. titel).Handledare: Hanne Sanders.
- Erik Petersson (Institutionen för studie av samhällsutveckling och kultur, Linköpings universitet), "Ordning: omsorg och ansvar i det förmoderna samhället".Handledare: Roger Qvarsell, bitr. handledare: Annika Sandén.
- Johan Pries (Historiska institutionen, Lunds universitet), "Det urbana rummets motsättningar i 'det nya Malmö'".Handledare: Lars Edgren.
- Eleonora Stolt (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet), "Mellan privat och offentligt: förhandlingar om familjepolitik i EU".Handledare: Sofia Murhem; bitr. handledare: Lars Magnusson.
- Magnus Svensson (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Folkskolans finansiering".Handledare: Jan Lindegren; bitr. handledare: Johannes Westberg.
- Hanna Söderbaum (Ekonomisk-historiska institutionen, Uppsala universitet), "Ukrainska oligarkers välgörenhetsinitiativ" (prel. titel).Handledare: Mats Larsson; bitr. handledare: Orsi Husz.
- Olof Wenell (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Utlandet i Sovjetunionen 1917–1989".Handledare: Jonny Hjelm; bitr. handledare: Martin Hårdstedt.
- Yannu, Zheng (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "The empirical study on the different relationships of R'n D, innovation and growth".Handledare: Lennart Schön; bitr. handledare: Olof Ejermo.

Övriga nya forskningsprojekt och anslag

- Henric Bagerius & Christine Ekholst (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), "Det heteronormativa regentskapet: politik, sexualitet och propaganda i senmedeltidens Europa", 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Ann-Kristin Bergquist (Institutionen för Ekonomisk historia, Umeå universitet), "Miljödriven industriomvandling? En studie av svensk massa- och pappersindustri 1960–1990, 2011–2013 (Riksbankens Jubileumsfond).
- Gunnel Cederlöf (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Att skapa undersåtar och medborgare: om gränser och statsskick under kolonialmakt i nordöstra Bengalen", 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Martin Dribe (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Vägen till den moderna familjen", 2011–2013 (Vetenskapsrådet och Crafoordska stiftelsen).

- Rodney Edvinsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet), "Ekonomiska kriser i historisk belysning", 2011–2014 (Ragnar Söderbergs stiftelse).
- Lars Elenius (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), "Språk och identitet i Tornedalen under det minoritetspolitiska paradigmskiftet efter 1935", 2011–2014 (Vetenskapsrådet).
- Gunlög Fur (vid Institutionen för kulturvetenskaper, Linnéuniversitetet), "Samtidigheter: Motstridiga och samtidiga röster i postkoloniala landskap", 2010–2013 (Vetenskapsrådet).
- Madeleine Hurd (Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola) "The performance of eco-nationalism: a comparative study of radical-right 'ecology'", 2010–2012 (Östersjöstiftelsen).
- Arne Kaijser (Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, Kungliga Tekniska Högskolan), "Den infrastrukturella omvandlingen av Europa, 1850–2000", 2011–2013 (Riksbankens Jubileumsfond).
- Thomas Kaiserfeld (Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad, Kungliga Tekniska Högskolan), "Experterna, politikerna och lantbruket: Hushållskommittén och etablerandet av lantbruksforskningen som kunskapsystem 1793–1813", 2011–2013 (Riksbankens Jubileumsfond).
- Simo Laakkonen (Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola), "Driving forces for environmental policymaking and capacity building in the Baltic Sea Region", 2011–2013 (Östersjöstiftelsen).
- Erik Lindberg (Historiska institutionen, Uppsala universitet), "Det svenska vägnätets uppbyggnad 1770–1890: individuella mikrobeslut och statsin-gripanden i en komplicerad process", 2011–2012 (Vetenskapsrådet).
- Jens Ljunggren (Historiska institutionen, Lunds universitet), "Vredens kanalisering: socialdemokratin och den politiska emotionaliteten", 2011–2013 (Riksbankens Jubileumsfond).
- Fay Lundh Nilsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), "Lärande och kunskapsöverföring genom arbetskraftsmigration", 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Kenneth Nyberg (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), "Pehr Löfling och kunskapens globalisering 1729–1756", 2011–2013 (Riksbankens Jubileumsfond).
- Leif Runefelt (Historiska institutionen, Stockholms universitet), "Igenkännbarhetens diskurs: social kommunikation och samhällsomvandling 1730–1830", 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Klas Rönnbäck (Ekonomisk-historiska institutionen, Göteborgs universitet), "Västafrika under pre-kolonial tid", 2011–2013 (Wallanderstipendium).
- Fredrik Olsson Spjut (Institutionen för ekonomisk historia, Umeå universitet), "Tillväxtens gränser i ett hållbart samhälle: energianvändning och arealbe-

- hov i det tidigmoderna Sverige”, 2011–2013 (Riksbankens Jubileumsfond).
- Ylva Waldemarsson, Eva Blomberg & Yulia Gradsikova (Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola), ”Klaga månde Elektra: mänskliga rättigheter och könsdiskriminering: förändrade relationer mellan stat, kollektiv och individ i ett nordiskt östeuropaperspektiv 1980–2009”, 2010–2012 (Östersjöstiftelsen).
- Maria Wallström (Historiska institutionen, Uppsala universitet), ”Patientens mening: om handlingsutrymmen och alternativa subjektiveringar inom den anstaltsbundna sinnessjuk- och sinnesslövrården 1870–1970”, 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Johanna Widengren (Institutionen för ekonomi, Sveriges lantbruksuniversitet), ”Den förderligaste landsplåga: boskapspestens framfart i 1700-talets svenska rike och myndigheters, läkekunnigas och djurägares bekämpningsstrategier”, 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Patrik Winton (Historiska institutionen, Uppsala universitet), ”Det globala kapitalet: Sverige och de internationella kreditmarknaderna 1760–1830”, 2011–2013 (Vetenskapsrådet).
- Martin Wottle, Kekke Stadin (bägge vid Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola) & Joachim Mickwitz (Åbo Aka-demi), ”Borgarklassens diskreta charm: stadens borgerliga arenor i Östersjöområdet: en studie om det långa 1800-talet”, 2011–2013 (Östersjöstiftelsen).

Disputationer

- Klara Arnberg (Institutionen för ekonomisk historia, Umeå universitet), *Motsättningarnas marknad: den pornografiska pressens kommersiella genombrott och reglering av pornografi i Sverige 1950–1980*.Handledare: Lena Andersson-Skog; opponent: Kirsti Niskanen, Stockholm (8/10 2010).
- Johan Bergman (Historiska institutionen, Stockholms universitet), *Kulturfolk eller folkkultur? 1968, kulturarbetarna och demokratin*.Handledare: Bo Persson; bitr. handledare: Klas Åmark; opponent: Jens Ljunggren, Lund (4/6 2010).
- Marie Bergman (Institutionen för idé- och samhällstudier, Umeå universitet), *Constructing communities: the establishment and demographic development of sawmill communities in the Sundsvall district, 1850–1890*.Handledare: Sören Edvinsson; bitr. handledare: Anna Lundberg; opponent: Ann-Kristin Högman, Karlstad (25/9 2010).
- Magnus Bohman (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), *Bonden, bygden och bördigheten: produktionsmönster och utvecklingsvägar under jordbruksomvandlingen i Skåne ca 1700–1870*.Handledare: Mats Olsson; bitr. handledare: Patrick Svensson; opponent: Mats Morell, Stockholm (1/10 2010).

- Stina Bohman (Historiska institutionen, Uppsala universitet), *Omsorg om livet: spädbarnsdödligheten i Ådalen under 1800 talet*. Handledare: John Rogers; bitr. handledare: Rosemarie Fiebranz; opponent: Susanna Hedenborg, Malmö (1/10 2010).
- Bodil Formark (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Den välsituerade flickan: om den svenska flickscouttrörelsens historia 1910–1940*. Handledare: Jan Samuelson; bitr. handledare: Lena Eskilsson; opponent: Irene Andersson, Malmö (9/10 2010).
- Per Fransson (Institutionen för humaniora, Mittuniversitetet), *Landskapet som lärobok: regionalitet och medborgarfostran i Jämtland kring sekelskiftet 1900*. Handledare: Svenbjörn Kilander; bitr. handledare: Bo Sundin, Umeå; opponent: Kenneth Nyberg, Göteborg (4/12 2010).
- Malin Gregersen (Historiska institutionen, Lunds universitet), *Fostrande förpliktelser: representationer av ett missionsuppdrag i Sydindien under 1900-talets första hälft*. Handledare: Kim Salomon; opponent: Kajsa Ahlstrand, Uppsala (8/10 2010).
- Göran Gruber (Institutionen för studie av samhällsutveckling och kultur, Linköpings universitet), *Medeltider: samtida mobiliseringsprocesser kring det förflutnas värden*. Handledare: Peter Aronsson; bitr. handledare Anders Kaliff, Uppsala; opponent: Cornelius Holtorf, Växjö (1/10 2010).
- Helena Hagelin (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), *Kvinnovärldar och barnamord: makt, ansvar och gemenskap i rättsprotokoll ca 1700–1840*. Handledare: Göran Malmstedt; opponent: Gudrun Andersson, Uppsala (19/11 2010).
- Eva Hasselgren (Ekonomisk-historiska institutionen, Göteborgs universitet), *Två vita och en brun, La Paloma och notan: en studie av svensk alkoholpolitik och statliga restaurangföretag, cirka 1920–1974*. Handledare: Jan Jörnmark; bitr. handledare Carina Gråbacke; opponent: Thomas Pettersson, Uppsala (1/10 2010).
- Jonas Helgertz (Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet), *Immigrant careers. why country of origin matters*. Handledare: Tommy Bengtsson; bitr. handledare: Kirk Scott; opponent: Timothy J. Hatton, Essex (15/10 2010).
- Wojtek Jezierski (Historiska institutionen, Stockholms universitet), *Total St Gall: medieval monastery as a disciplinary institution*. Handledare: Olle Ferm; bitr. handledare: Gabriela Bjarne Larsson; opponent: Hans Jacob Orning, Volda (17/12 2010).
- Linus Karlsson (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), *Bergsmän och tackjärnspatroner: perspektiv på industrialiseringsprocessen 1810–1900*. Handledare: Maria Sjöberg; opponent: Göran Rydén, Uppsala (26/11 2010).

- Magnus Linnarsson (f. Olsson) (Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola), *Postgång på växlande villkor: det svenska postväsendets organisation under stormaktstiden*.Handledare: Kekke Stadin; bitr. handledare: Tom Olsson; opponent Henrik Ågren, Gävle (25/10 2010).
- Bertil Lundberg (Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet), *Jesus är för spanjorerna: studier av den katolska missionens misslyckande i det tidigkoloniala Peru*.Handledare: Lennart K. Persson; opponent: Magnus Lundberg, Uppsala (17/12 2010).
- Björn Norlin (Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet), *Bildning i skuggan av läroverket: bildningsaktivitet och kollektivt identitetskapande i svenska gymnasistföreningar 1850–1914*.Handledare: Daniel Lindmark; bitr. handledare: Christer Nordlund; opponent: David Ludvigsson, Uppsala (26/11 2010).
- Erik Nydahl (Institutionen för humaniora, Mittuniversitetet), *I fyrkens tid: politisk kultur i två ångermanländska landskommuner 1860–1930*.Handledare: Svenbjörn Kilander; bitr. handledare: Jonas Harvard; opponent: Martin Åberg, Karlstad (27/11 2010).
- Anna Hedtjärn Wester (Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola), *Män i kostym: prinsar, konstnärer och tegelbärare vid sekelskiftet 1900*.Handledare: Tom Olsson; bitr. handledare: Lisa Öberg; opponent: David Tjeder, Stockholm (17/9 2010).
- Zeki Yalcin (Akademien för humaniora, utbildning och samhällskunskap, Örebro universitet), *Facklig gränspolitik: Landsorganisationens invandrings- och invandrarpolitik 1946–2009*.Handledare: Björn Horgby; opponent: Eva Blomberg, Västerås (24/9 2010).

Personalförändringar (lärare och forskare)

- Catarina Andersson har anställts som postdoktor i befolkningshistoria (två år) vid Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet.
- Stephan Bartell har anställts som postdoktor i urban miljöhistoria (två år) vid Historiska institutionen, Stockholms universitet.
- Helena Bergman har anställts som forskarassistent i historia, särskilt genushistoria, vid Historiska institutionen, Stockholms universitet.
- Therese Broman har anställts som universitetsadjunkt i historia vid Avdelningen för politiska och historiska studier, Karlstads universitet.
- Gunnel Cederlöf har anställts som universitetslektor i historia med inriktning mot global historia vid Historiska institutionen, Uppsala universitet.
- Stefan Dalin har anställts som forskningsassistent vid Institutionen för humaniora, Mittuniversitetet.
- Henrik Edgren har avslutat sin anställning som postdoktor vid Institutionen för kulturvetenskaper, Linnéuniversitetet.

Lars Edgren har efterträtt Kim Salomon som prefekt för Historiska institutionen, Lunds universitet.

Max Edling har anställts som universitetslektor i historia med inriktning mot global historia vid Historiska institutionen, Uppsala universitet.

Lars Ekdahl har anställts som professor i historia vid Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola, samt avslutat sin anställning vid Mälardalens högskola.

Lars Elenius har anställts som universitetslektor i historia med utbildningsvetenskaplig inriktning vid Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet.

Elisabeth Elgán har anställts som universitetslektor, särskilt genushistoria, vid Historiska institutionen, Stockholms universitet, och avslutat sin anställning som universitetslektor vid Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola.

Anna Götlind har anställts som professor i historia vid Historiska institutionen, Stockholms universitet.

Lars Hermansson har anställts som universitetslektor i historia vid Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet, och avslutat sin anställning som universitetslektor vid Historiska institutionen, Uppsala universitet.

Jan-Olov Jansson, Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet, har gått i pension.

Thomas Magnusson har befordrats till professor i historia vid Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet.

Deirdre Nansen McCloskey har tjänstgjort som gästprofessor vid Ekonomisk-historiska institutionen, Göteborgs universitet, under höstterminen 2010.

Leos Müller har under 2010 tjänstgjort som gästprofessor i historia, särskilt maritim historia, vid Historiska institutionen, Stockholms universitet, samt föreståndare för Centrum för maritima studier (CEMAS) (se nedan).

Kirsti Niskanen har anställts som professor i historia, särskilt genushistoria, vid Historiska institutionen, Stockholms universitet.

Peter Olausson har anställts som universitetslektor vid Avdelningen för politiska och historiska studier, Karlstads universitet.

Eva Queckfeldt, universitetslektor vid Historiska institutionen, Lunds universitet, har gått i pension.

Lennart Samuelsson har tjänstgjort som gästprofessor vid Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet, under höstterminen 2010.

Hanne Sanders vid Historiska institutionen, Lunds universitet, har efterträtt Klas-Göran Karlsson som ordförande för Forskarskolan i historia.

- Bengt Schüllerqvist har befordrats till professor vid Avdelningen för politiska och historiska studier, Karlstads universitet, samt gått i pension.
- Karin Sennefelt har antagits som oavlönad docent vid Historiska institutionen, Uppsala universitet.
- Örjan Simonson har anställts som universitetslektor i historia med arkivvetenskaplig inriktning vid Institutionen för genus, kultur och historia, Södertörns högskola.
- David Sjögren har anställts som postdoktor i historia med utbildningsvetenskaplig inriktning (två år) vid Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet.
- Mattias Tydén har antagits som oavlönad docent vid Historiska institutionen, Uppsala universitet.
- Lotta Wikström har anställts som universitetslektor i historia med inriktning mot historisk demografi vid Institutionen för idé- och samhällsstudier, Umeå universitet.
- Ulf Zander har anställts som universitetslektor i historia med inriktning mot historiedidaktik vid Historiska studier, Malmö högskola.

Övriga händelser

- Högskoleverket har beviljat Malmö högskola och Södertörns högskola examensrättigheter för forskarutbildning i historia från och med höstterminen 2010. De båda högskolorna har sedan tidigare haft doktorander i historia, men då inom ramen för forskarskolor där den formella examinationsrättigheten ligger vid Lunds universitet (Forskarskolan i historia) eller Stockholms universitet (The Baltic and East European Graduate School).
- Centrum för maritima studier (CEMAS) vid Stockholms universitet invigdes i september 2010. CEMAS syfte är att stärka det maritima forskningsfältet genom tvärvetenskapliga samarbeten mellan historia, arkeologi och etnologi, och det samfinansieras av Stockholms universitet och Statens maritima museer. Historiska institutionen vid Stockholms universitet är värd för CEMAS.
- Enligt beslut av riksbibliotekarie Gunnar Sahlin har Svensk historisk bibliografi (SHB, en deldatabas i LIBRIS) lagts ned i och med ingången av 2011. Därmed upphör Sveriges mest heltäckande ämnesbibliografi, som betjänar flera historiska discipliner. Beslutet, som inte föregicks av någon information till eller diskussion med dem som arbetade med bibliografin, har föranlett skriftliga protester från bland annat Svenska Historiska Föreningen samt ett flertal historiska institutioner.